

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő pi a c z, a város-
házzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos petit-
soronként 5 kr-jaival
számíttatnak.

Darányi záróbeszéde.

Debreczen, április 14.

(—s.) A képviselőház szombati ülésének magasan kiemelkedő eseménye Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek záróbeszéde volt, mely a földmivelésügyi tárca költségvetésének általános tárgyalását berekesztette. Nem ok nélkül s nem nagyításból mondjuk ezt, hanem annak a mély és maradandó hatásnak kifejezéséül, amelyet ez a beszéd általában az egész parlamentre tett. Ez a szónoklat az ellenzéki unalmas panaszok és agrár óbégatások sivatagjában valóságos szellemi oázis volt, amelyből a tartalmas eszmék és életrevaló gondolatok bő forrása bugyogott az ország közvéleményének enyhülésére és üdülésére.

Az ellenzéki felfogás minden téren, tehát a földmivelésügy terén is abban keresi érvényesülésének legfőbb irányát, hogy a létező bajokat túlzottan sötét színekben festi, mert a kormányt, melyet mindenért felelőssé teszi, így lehet annál hatásosabb módon megtámadni. Másrészt meg abban is célját keresi az ellenzéki párttaktika, hogy minden alkotásnak érdemét megtagadja a kormánytól és párttól. Ezt az ellenzéki praktikát helyesen és találóan aposztrofálta Darányi Ignác, midőn kijelentette, hogy legalább is feltűnő és sajátságos, hogy ha az

ellenzéki pártok fejlődéseiről, emelkedéseiről, egyes ágak felvirágzásáról beszélnek, azt mind csak a „természetes fejlődésnek“ tulajdonítják; ha azonban állapotbetegségek, rosz gabonaárak, rosz termések bajt okoznak, azt a szabadelvűpárt és kormány rovására írják.

Pedig a szabadelvűpártnak kicsinylése és ócsárlása, melyben az ellenzéki pártok oly nagy elfogultsággal tetszelegnek önmaguknak, valamint azok a támadások, amelyek a szabadelvűpárt általános és gazdasági politikáját illetik, azok a feledés tengerébe merülnek; ellenben azok az országos alkotások, amelyek a szabadelvűpárt multjával vannak összekötve, azok fenmaradnak és a történelemben fogják igazolásukat találni.

Mindazonáltal ha az ellenzéki túlsótét színek állandó hatást nem is tesznek, az ellenzék mégis nagy politikai hibát követ el azoknak terjesztésével, mert kétségtelen, hogy ellenségeink, amelyek — sajnos — az ország határain belül is meg kívül is vannak, ebből jelentékeny tökéletet kovácsolnak ellenünk. Már pedig az előttünk is kétségen felül áll, hogy az ellenzéki pártokat hazafiságuk semmi esetre sem engedi a haza ellenségeinek tudva és akarva szolgálatot tenni. Csakhogy az épen a baj, hogy az ellenzéki pártok elfogultságukban nem képesek belátni azt, hogy pesszimisztikus színezésük sokkal kevesebbet ártanak a

kormánynak, mint amennyit használnak ellenségeinknek. Mert hát a mi ellenzéki pártjaink minden ügyből politikai pártkérdést csinálnak s ennek az irányzatnak amelyet csakis visszavonásnak nevezhetünk, szomorú következménye parlamenti viszonyaink ziláltsága és a nemzetnek is, bár csak részleges széttagoltsága.

Pedig olyan kis nemzetet, a minő mi vagyunk, tagokra osztani, egymás ellenébe állítani ugyan helytelen és szerföltt veszedelmes dolog. Az ellenzéki pártok nagyobb és hasznosabb szolgálatot tennének a hazának, ha gazdasági, kulturális kérdésekben a közös cél, a haza üdve végett kezet fognának a kormánnyal, mint hogy ilyen kérdésekben is a minden áron való ellenzékieskedés intranszigen álláspontjára helyezkednek.

— Belföldi hírek. (Pestmegye és az

önálló vámterület.) Pestmegye tegnap tartott közgyűlése egyhangulag kijelentette, hogy Magyarország gazdasági berendezését az önálló vámterület alapjára akarja fektetni s ily értelemben felir az országgyűléshez. Ugyancsak egyhangu határozattal foglalt állást, szemben a soproni átirattal, kimondván, hogy annak intencióját visszautasítja s magát a körlevelet egyszerűen irattárba téteti. — *(Baranya és Vajay páter.)* Baranya vármegye székházában tegnap viharos közgyűlés folyt le. Kardos Kálmán főispán az ülés elején megemlékezett a Kassics röpiratairól és

TÁRCA.

Doktor Epizód.

Írta: Szöllősi Zeigmond.

Az éjjel, a mint hazaérve gyertyát gyújtottam a szobámban, látom, hogy valaki ül az íróasztalom előtt. Rögtön felismertem a doktort, a ki a szomszédomban lakott és tegnap délelőtt öngyilkosságot követett el.

Közelebbi menve hozzá csakugyan észrevettem homlokán a kicsiny, véres lyukat, a melyet a revolvergolyó ütött rajta. Tiszta feketébe volt öltözve, úgy, a mint a ravatalra tették. Az álla fel volt kötve és a mint meglátott, néma fejbólintással üdvözölt.

Talán fölösleges is mondanom, hogy ez a látogatás meglepett. Egy-egy halott így éjnek idején meg szokott ugyan látogatni; ezek a halottak azonban rendszerint az én halottaim voltak. Rokonaim, jóbarátaim, korán sirba hervadt ideáljaim; — de a doktort nem ismertem életében és feltűnőnek találtam, hogy mindjárt halála után az első éjjelen látogatást tesz egy urnál, a kinek soha be nem mutatkozott.

Úgy látszik ő maga is erre gondolt, mert némi küzdés után megszólalt különös, tompa, fénytelen hangon, amely néha el-elfuladt egy pillanatra.

— Boecsáson meg uram, hogy ilyen különös módon zavarom szobájának nyugalmát. Sajnos, nagyon kevés időm van már. Ez idefőn a legutolsó éjszakám; — holnap délután a sirba tesznek és igazán nem tudom, onnan lehet-e módomban fellátogatni többé. Azt se vegye rosz néven, hogy ily mozdulatlanul maradok. Az orvosok — miután kolléga került a kezük alá — nagyon kellemetlenül bántak velem, mintha csak a pacienseim czimjegyzéke után kutattak volna bennem.

Fakó arcán valami mosolyféle vonaglott át erre a rettenetes éleztre, azután folytatta:

— Hanem, ha megengedi, mellőzzük a formáságokat. Én úgy se fogom önt még egyszer háborgatni, ezuttal azonban kénytelen vagyok vele épen az ön érdekében.

Meglepve néztem rá.

— Az én érdekemben?

Az öngyilkos folytatta.

Igen, az ön érdekében. Sokáig voltunk szomszédok és jól ismerem önt. Minden esetre jobban, mint ön gondolja. Figyelemmel kísértem, mit csinál, hogyan él; — szóval érdeklettem iránta. Több ízben elhatároztam, hogy megismerkedem önnel, visszatartott azonban az a tudat, hogy ismeretlenül kényelmesebben megfigyelhetem.

Meghajtottam magamat az érdekes

vendég előtt és némi kíváncsisággal kérdeztem:

— És szabadna talán tudnom, minek köszönhetem ezt a megtisztelő érdeklődést?

— A dolog nagyon egyszerű. Az ön életmódja nagyon is emlékeztetett az enyémmre. Ön úgy él most, mint én ez előtt husz esztendővel és nem szeretném, ha husz esztendő múlva ott végeznék, ahol én most végeztem. Rokonszenvet és részvétet érzek ön iránt, mert magamat látom önben és tudom, hogy jobb sorsra lenne érdemes, mint a melyet maga készített magának.

Nem szeretném, ha epizód-ember lenne önből is, a milyen én voltam. Mert az voltam és azért kellett meghalnom. Ugy éltem át az életet, mint mások életének egy-egy epizódja, egy kő abban a házban, a mely a más emberek boldogságára, vagy boldogtalanságára épül. Az életem soha sem volt a magamé és magam se voltam a magamé sohasem. Vendég voltam, a mig éltem mindig; — valamivel több mint az idegen és jóval kevesebb, mint a házigazda.

Elhallgatott egy perczre, azután tovább beszélt.

— Ön nem érti még ezt teljesen, — de félek, meg fogja érteni. Ez a jó kedvű emberek szomorú sorsa; a jelen emberié, a kik nem érnek rá a multa emlékezni és a jövőre gondolni. Azoké az embereké,

erősen megrótt a Fejérvári és Gromon meghurcolását és kijelentette, hogy a jelenlévő Vajay nyilatkozatát a vármegye nevében visszautasítja. Vajay közbekiáltott. Cseléd éljenzés! Egyszerre nagy vihar támadt. A közgyűlésen jelenlevők egy része dühösen kikelt a nyilatkozat ellen, a tulnyomó rész pedig lehurrogta Vajait. Vajay csak nagy nehezen bírt szóhoz jutni. Boesánatot kért, szavait visszavonta. — (Millenniumi doktorok.) A budapesti tudományos egyetem bölcsészeti fakultása Magyarország ezredéves fennállása alkalmából több külföldi tudós mellett a következő magyar notabilitásokat fogja a disztudori oklevél adományozására ajánlatba hozni. A kitüntetendők nevei: József kir. herceg, gr. Széchenyi Béla, gr. Kuun Géza ref. egyh. megyei gondnok és Szilády Aron halasi ev. ref. pap.

— **Külföldi hírek.** (Az olaszok győzelme.) Rómából azt jelentik, hogy Afrikában az olaszok a dervisek felett fényes győzelmet arattak. — (A hármasszövetség.) A Kölnische Zeitung római levelezője jelenti, hogy Umberto király és Vilmos német császár Velencében folytatott beszélgetésükben újabb alapját vették meg a hármasszövetség megerősítésének.

Iparosaink és a szocializmus.

Debreczen, április 14.

Régen letárgyalt kérdés már a szocializmus, a melynek gyógyszerét a szakírók többször s behatóan megvitatták s így felesleges munka volna azzal a kérdéssel, mint kizárólag társadalmival most foglalkoznunk. Azonban különlegesen helyi szempontból fogva fel a dolgot, nem zárkozhatunk el egy e társadalmi betegséget könnyű szerrel kiirtó gyógyszernek a felmentésétől.

Köztudomásu dolog, hogy a városunkban pár évvel ezelőtt vehemens erővel fellépett, de különösen a dologkerülők által importált szocializmus meglehetősen kezdett hódítani s könnyen veszélyessé, sőt végzetessé is válhatott volna, ha a debreczeni iparosok józanságai s ki-

vételképeni konzervativizmusa is chinai fal-ként gátat nem vet e veszedelmes kórnak.

Az Aranyossy- és Galambosné-féle szövetkezetek már-már megingatták a munkásosztály belbékéjét Debreczenben s ha a fentemlitettek kivül a hatóság akadályt nem vet utjukba s az idegen illetőségű főkolompósoktól meg nem tisztítja a várost, csakugyan beálltak volna nálunk is az Alföld más helyein olyan végzetes eredménnyel járt szocialis zendülések.

Mikor az iparosokat nem sikerült itt lépre csalni, agrár-szocialis tanokat kezdtek hirdetni, de ennek sem lett fogantatja s a legutolsó népgyűléseken alig jelentek meg tizenöten, ezek is valamennyien éretlen gyerkőczök úgy, hogy ez volt az utolsó nagy pucses, amely után e betegség teljesen szűnő félben van.

Csak az utóbbi napokban próbált néhány ékszerész-segéd a szocialis eszmékkel karöltve járó erőszakoskodáshoz folyamodni, hogy így here módjára renyhe életüket még kényelmesebbé tegyék, vilásreggelire és délutáni uzsonnára is egy-egy órai pihenést s hozzá fizetésjavítást kérve, azonban pórul jártak, a mennyiben a rendőrség rövid uton végzett velők s most már tiszta tőlük a város levegője.

Ilyenképen teljesen nyugodtak a kedélyek s a műhelyekben szorgalmasan folyik a munka. Mindezek daczára kétségbe vonhatjuk azt, hogy a veszedelmes szocialis tanok végképen kiirtódtak volna; sőt teljesen biztosra vehetjük, hogy számosan vannak még iparosaink között, a kik vallják azokat s csak az előző kudarcok kényszerítik őket a hallgatásra s azt is biztosra vehetjük, hogy a legelső kedvező alkalmat felhasználják arra, miszerint éretlen komédiázásukat elől kezdjék.

Ennek elejét venni egy igen fontos és kiváló alkalom kínálkozik épen most.

Bebizonyított tény, hogy a szocialis tanok hirdetésére s vallására csak a szakmájukban félig képzett, vagy egyáltalában járatlan munkások vállalkoznak, akik tisztességes műhelyben alkalmazást úgy sem kaphatván, ilyen módon óhajtanak a mások tisztességes keresményéből megélni.

A szakképzettség hiányát s különösen bizonyos fokú intelligenciát könnyű szerrel nyújtja az iparosoknak egy, a városunkban mintegy két év előtt megalakított iparosiskola az iparosok szakrajztanfolyama, a mely már most is bölcsőjét, első lépcsőjét képezi egy későbbben kifejlődő középipar iskolának.

Ez iskolának hallgatói annyi szakismeretet s elméleti kiképzést nyernek, a melyvel mindig és minden alkalommal munkához juthatnak a szakmájukba vágó legelső műhelyekben is s a tanidő alatt elvonják az iparosokat a léha időtöltésektől, a mit szabad idejükben különben meg is tennének.

Ilyen alkalmakkor, tudniük a délutáni munka befejezése utáni összejövetelek alkalmával összecsoportosulva egy-egy körömében legkönnyebben térhetnek a szocializmus veszedelmes örvényébe vezető utra s lelketlen izgatók mindig akadnak, a kik a vezetés kevésbé nemes, mint jövedelmező szerepét szívesen elvállalják.

Az iparosok szakrajztanfolyamának tehát egyik nagy érdeme az, hogy az esti órákban alkalmat nyújt az iparosoknak a szellemi szórakozásra, a hol szakismereiteket könnyű szerrel kibővíthetik s értelmi képzettségüket fejleszthetik.

Másik érdeme a szakrajztanfolyamnak az is, hogy két évi fennállása alatt nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a szocializmus tévtanainak minél több hivatott visszahódítson a komoly munka körébe s most ugyanezek a tanfolyamnak képezi

a kiknek több szívök van, mint a mennyi kellene és úgy pazarolják, mintha még több volna. A kik olyan szomorúnak tartják a világot, hogy nem is akarják komolyan venni és annyira bírnak saját jókedvükben, hogy semmit se kérnek más-tól, — még egy kis szívet sem.

Látja, ilyen ember voltam én — és félek, ilyen ember lesz ön is. Olyan ember, a kinek épen olyan életeleme a verőfény, mint másnak a levegő. A napsugár boldoggá teszi és belebetegszik az esős napba.

Szeretni, szeretni, mindig szeretni, ez az életük; ez volt az én életem. Szerettem kikelettől őszig, virágnylástól lombhervadásig. Attól az időtől, a mikor a bajszom kiserkedt, addig, míg a hajam kihullt. — És higgye meg, nem olyan nagy idő ez, amilyennek látszik. Hiszen az én életemben nem volt semmi folytonosság; más voltam én minden hat hónapban, meghaltam és feltámadtam minden félesztendőben. Ugy tettem életemmel, mint a játékszerrel a gyermek. Darabokra törtem, szétszedtem színes köveit és szerte szórta. Itt is egy kő, ott is, beépítve a mások sorsának épületébe és én egyszerre azon vettem észre magamat, hogy nekem mi sem maradt önmagamból.

Hanem, hogy ezt megtudjam, télnek kellett lenni előbb és ez a tél hamarabb áll be nálunk, mint más embereknél. Az olyan emberek életében, mint én vagyok,

nincs meg a mérsékelt négy évszaka; — nekünk csak tavaszunk van és telünk, — nappalunk és éjszakánk. Nyár és ősz, hajnal és alkonyat hiányoznak a mi életünkben. És én nem bírtam ki se az éjszakát, se a telet.

Az igaz, hogy az alatt a husz esztendő alatt sokat éltem és soknak. Ugy suhantam át egyik leányszívűből a másikba, holott igazában nem voltam se állhatatlan, se csapodár. Nem; — mindössze csak epizód voltam, epizód volt a szerelmem, hosszabb-rövidebb ideig tartó. Egyik leányszívű édes, virágos verőfényes tavaszából szinte beléálmodtam magam a másikba, pedig se el nem hagytam az egyiket, se tul nem adtak rajtam. Mindig megéreztem, a mikor itt vagy ott elmúltam, mindig megéreztem, mikor jött el az igazi vagy a — másik.

Es e lélekvándorlásban észre se vettem, hogy a lelkemből itt is — ott is lekopott valami; hogy mindig több és több melegre lett szükségem, több tavaszra és több fiatalásra, hogy én is fiatalnak álmodjam magamat és tavaszt álmodjak magamnak.

Pedig utóbb egyre többet vándorolt a lelkem. Néha már igazán terhemre esett, hogy költözködnöm kell és nagy fáradságomba került, míg újból találtam egy lelket, a mely megnyílt előttem. És mi-csoda lelkek voltak ezek? Üresek, sivárak, fonnyadtak. Koravén és kendőzött lelkek;

de hiába; — szükségem volt rájuk, hiszen nem lehettem el nélkülök!

Es olykor eszembe jutott, hogy valamikor csak egy szavamba került volna, illatos, édes, fehér leánylélek közepében, a melynek az egyetlen lakója én vagyok. Egy szóba került volna csak — és én balga, némán maradtam, hogy azután a télben bolyongva keressem a tavaszt.

Mikor azután így kopasz fejjel és ingó térdekkal hiába kerestem egy lelket, a melynek hevénél melegedhetnék: akkor vettem észre, hogy a sok bolyongás közben elvesztettem a magamét is.

Meg kellett hát halmom; pedig a lábam bírta még, a gyomrom sem volt rosszabb mint másé, a ki husz éve eszi a vendéglői kosztot; pillanatnyi pénzzavar, de még elmezavar se bántott. Meg kellett halmom, mert az olyan embernek, mint én, nem lehet egyedül élni és mert nem akartam egyedül élni és nem akartam feleségül venni a gazdasszonyomat, ámbár mostanság már ő tudta legjobban elkészíteni a fekete kávémat.

Nesztelenül emelkedett fel a székről és két ujját óvólag emelve magasra, komoly hangon tette hozzá:

— Vigyázzon, nehogy husz év múlva ön vegye őt feleségül!

Es ezzel eltűnt a szobából a nélkül, hogy az ajtó megnyílt volna.

hivatását a még lappangó kórnak gyökeres gyógyítása is.

Egyedüli baja a szakrajztanfolyamnak, hogy finanziaális gondokkal kell küzdenie. Egy két évre terjedő tanfolyamnak fenntartása és kellő tanerővel való rendelkezése sok pénzt igényel. Debreczen szabad királyi város, a kereskedelmi és iparkamara, továbbá számos lelkes iparbarát minden áldozatot meghozott arra nézve, hogy a tanfolyamnak életképességét biztosítsák.

Az állam is hozzájárul évenként a költségek fedezéséhez ötszáz forinttal s ez épen a kiesiny segély; ha a miniszter, — a mint hiszszük is, hogy megteszi — az évi államsegélyt ezer forinttal felemelné, a tanfolyam könnyű szerrel törekedhetne nagy fontosságú céljának kivívására.

A miniszter ismert belátása biztosan segíteni is fog e dolgon, mert hiszen a szocializmus sikeres ellensúlyozása bizonyynyal megér az államnak is évi ezer forint kiadást.

Lindenfeld Ede.

Város rendezés.

Debreczen ápril 14.

Könnyű az amerikai gombamódra termő városoknak egymást keresztező nyíl egyenes avenüekkel és streetekkel, szabályos alaku óriási közterekkel dicsekedni. Tul az Oczeánon már a legelső települők mérnöki pontossággal czirkalmozzák ki az ósvadonban a jövőbeli nagy város elhelyezkedését. Terv szerint nő, épül aztán az új város, letarott erdők helyén vagy beláthatatlan legelőknön terjeszkedve.

De nehéz az ó világ városainak szabályos tereket, egyenes, széles utcákat törni egymás mellett össze-visszaságban szorongó ódon házak között. Hajdan nem volt érzésük az embereknek az iránt, hogy szabályos formák szerint építkezzenek. A helyi forgalom csekélyisége keskeny utcákkal is megelégedett s még nem ösmerték fel a széles, egyenes utcákban a közönség fentartásának hathatós tényezőjét. A házak elhelyezésében, az utcák alakításában semmi rendszer és tervszerűség. Mintha csak az eldobott kerek kanyargása szabta volna meg az utcák irányát, a beltelkek idomát. Tessék egy pillantást vetni Debreczen város belterületének térképére, különösen a legősibb városrésze, a Csapó-utczára. Az arabeszek az veszélyes fordulataival versenyzik az ottani utcák pittoreszk alakulása.

A népesség növekedésével, a tűzbiztonsági, közegészségügyi, rendészeti, forgalmi érdekek mind erősebben és általánosabban nyilvánuló méltánylásával elkerülhetetlenül szükségessé válik, a városok tovább fejlődésére nézve valóságos életkérdést képez ezen örökségül maradt kényelmetlen össze-visszaságban rendet csinálni; a mennyire lehet kitégítani és kiegyenesíteni a görbe, keskeny utakat s kereszt utcákkal kötni össze a hosszan elnyúló, nagy területeket befogó utvonalakokat.

A világvárosokban radikális módon viszik keresztül a város rendezések munkáját. Uralkodók parancsszavára vagy országos törvény erejével és milliók segítségével egész utcákat és házsorokat lerombolva, tabula rasat csinálnak s a nagy tőke, a nagy vállalkozó szellem az ezeregy éjszaka csodájához hasonló mesés gyorsasággal varázsol elő a romok helyén pompás kör- és sugárutakat, hatalmas boulevardokat.

Persze Debreczen nem utánozhatja ezeket a nagy városokat. Saját erejére

van utalva egészen. Törvény sem könnyíti meg azon törekvését, hogy az általános város rendezés égető ügyét fokozatosan megoldhassa. Debreczenre nézve még a vidéki városok házbéradómentességéről most készült törvényjavaslat sem tartalmaz olyan kedvezményeket, a melyek az építkezési kedvet fokozhatnák.

Mégis nem lehet halogatnunk az általános szabályozási és város rendezési terv megalkotását és életbeléptetését. Mert minél tovább halogatjuk, annál drágábban fizetünk meg minden talpalatnyi földet, amely új utcák, terek nyitására, régi utcák szabályozásához kívántatik. Elég a Stenczinger ház kisajátítását például felhozunk.

Negyedszázaddal ezelőtt vetették fel nálunk először a város rendezés eszméjét s azóta e cél felé az első komoly nagy lépés a múlt évben történt meg, a midőn a közgyűlés elhatározta a kisajátítási és szépítési pénztár felállítását, behozatalával az ingatlan változási illetékek és az amerikai eredetű „betterment tax“ intézménynek. Ez a határozat és helyi statutum ugyan még nem nyerte meg a felsőbb jóváhagyást, de alapos reményünk van ahhoz, hogy rövid idő múlva életbe léphet s Debreczen rendelkezhetik eszközökkel is az általános város rendezés fokozatos keresztülviteléhez.

A szabályozási tervek kidolgozása iránt is megindultak a tárgyalások. Varga Ferencz építész és városi bizottsági tag még a múlt évben javaslatot mutatott be a polgármesternek, amelyben körvonalozta az általános szabályozási terv legfőbb alapelveit, amelyeknek lényege abban esuesodik ki, hogy a terveket a város jövőbeli fejlődésére, a tervezett vagy tervezendő középületek elhelyezésének tekintetbe vételével kell megalkotni.

Egy bizottság közelebb tárgyalta ezt a programot s azt nem csak elfogadta, hanem a költségekre 15000 frt megszávozását véleményezi.

A javaslat első részét mi is helyeseljük, — de abban hogy a tervek költségeire külön 15000 frt fordítassék nem érthetünk egyet a bizottsággal.

Mert épen most jut dűlőre a városi szervezet módosítása, amelynél a mérnöki hivatal személyzetét épen azzal az indokolással készülnek megfelelő szakérőkkel szaporítani, hogy képes legyen az összes rendes és rendkívüli mérnöki és építészeti teendőket elvégezni és a város a jövőben ne legyen kénytelen ezen munkákra rendkívüli erőket alkalmazni.

Ha mellőzni akarja a város a szabályozási terv elkészítésének pályázat útján való biztosítását, akkor inkább hagyjuk függőben e kérdést a szervezeti szabályzat megállapításáig s ennek eredménye szerint határozzon a városrendezés dolgában.

Az említett bizottsági javaslat így hangzik:

Azon eszrének, illetve tervnek megvalósítását, melyet Varga Ferencz építész és törvényhatósági bizottsági tag Debreczen sz. kir. város szabályozását és rendezését illetőleg Polgármester urnak beadott véleményében kifejtett, az értekezlet nem csak óhajtja, de a város érdekében elodázhatatlanul szükségesnek tartja. Az említett véleményt a készitendő tervezet előrajzául (programm) egész terjedelmében magáévá teszi és azt elfogadásra ajánlja.

A tervezési munkálatok megkezdését leg-sürgősebbnek ismerve el, arra nézve halasztást nem tűrő intézkedést tart szükségesnek és pedig oly módon, hogy a nyilvános pályázat mellőzéseével a szabályozási terv és ezzel összefüggő munkálatok elkészítésével a városi tanács bizassék meg.

A munkálatok keresztül vitele anyagi

kiadásokat tevén szükségessé, nevezetesen a vázlat és részletes tervek kidolgozása, az ezekhez szükséges térképek előállítására, az 1873—1875. évben eszközölt kataszteri felmérés óta fogatosított nagyobb szabású és maradandóbb jellegű építkezéseknek, valamint egyéb változásoknak kellő figyelembe vétel végett leendő felvétele és kitüntetése; tervek és térképek sokszorosítása, igen sok irányban szükséges kiszámítások és épen oly sok előre nem látható és így fel nem sorolható teendők teljesítésére szükséges szellemi és anyagi munkák díjazására valamint az irodai és ügyviteli költségeknek fedezésére az értekezlet 15000 frtot véleményezve megszavazandónak. (—1—6.)

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak, esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelteknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Ótthon“-a. Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai mihelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Május 16. Nyomdászok tavaszi mulatsága a Margit-fürdő összes helyiségeiben.

— Adófizető polgárok figyelmébe. A jövő 1897-ik évben új országgyűlési képviselő választás lesz. Az 1892. február 18-ára összehívott országgyűlésre megválasztott képviselők megbízatása a jövő év elején lejár. Ez általános országgyűlési képviselő választásnál politikai jogaikat azok gyakorolhatják, akik a múlt év végeig kirott adótartozásaikat ez évi április 15-ig kifizették. Figyelmeztetjük tehát a szabadelvű párthoz tartozó polgártársainkat, hogy adóhátralékaikat e két hét alatt annyival inkább igyekezzenek befizetni, mert különben kiesnek a választók lajstromából.

— Egyházkerületek új beosztása. Előkelő kézből kapjuk a következő sorokat, amelyek hihetőleg erős viszhangot fognak kelteni az ev. ref. egyházi közélet terén:

Egy fővárosi esti lap hosszasan foglalkozik az erdélyi ev. ref. egyházkerületben dülő belviszályokkal, amelyek két ellenséges pártra osztották a kerületet. — Az elkeseredett harc a nagyenyedi ősi Bethlen kollegium felett foly. — Ismeretes

dolog, hogy Szász Domokos élete legnagyobb feladatát tüzte ki theologiai fakultás létesítését Kolozvárott. Sikertől néki terve támogatására megnyerni a zsinatot is s ez által megosztani az egyetemes kálvinista egyház erejét épen akkor, amikor azt egészen igénybe vette volna a *debreczeni filozofiai fakultás létesítése*. Szász Domokosnak szívós kitartása megszerezte azt az örömet, hogy a múlt év őszén 200000 frtos két emeletes palotában megnyithatta a kolozsvári theologiai fakultást. De még sok hiányzik abból, ami az új intézet életképességét és fentartását garantirozza. Ezenkívül akadálynak látszik a kolozsvári theologia mellett a nagyenyedi fennállása. Szász Domokosék ugyan eddig nem vallották be, hogy céljuk beszüntetni ezt az ősi akadémiát, de a szombaton megnyitott és hamarosan felozlatott erdélyi egyházkerületi közgyűlésen nyilvánvalóvá lett ez a szándékuk is. — E gyűlésnek kellett volna intézkedni halálkozás folytán megüresedett három nagyenyedi theologiai tanszék betöltése felett; mégis az igazgató tanács ezt kihagyta a tárgysorozatból, sőt a nagyenyedi theologiai akadémia beszüntetését akarta napi rendre hozni. Emiatt támadt a vihar s veszték össze a két párt hívei úgy, hogy a püspökkel ellentétben állók — most már nyíltan hangoztatják a *kettészakítás* eszméjét, kimondva, hogy ha az erőszakos eljárás ellenében más orvosszert nem kapnak, kénytelenek a *tiszántuli szuperintendenciához* csatlakozni. Ez a szándék indított arra, hogy újból felvessem a ropant terjedelmű tiszántuli egyházkerület kettéosztásának eszméjét, amely pedig aligha lesz népszerű épen Debreczenben. Holott úgy egyházkormányzati, mint vallás-erkölcsi és magyar nemzeti szempontból egyformán indokolt és kívánatos. — Csak egyetlenegyem említek az okok közül, a melyek a ketté osztást ajánlják. Még férfi kor java erejében lévő püspöktől is alig lehet kívánni, hogy olyan nagy kerület egyházait, a melyen a M.-Szigettől az Al-Dunáig terjedő tiszántuli, sorba látogassa esetleg többször is. Pedig senki nem tagadhatja, hogy az ilyen püspöki vizitációk rendkívül üdvös hatással volnának a gyülekezetek vallásos buzgósága, hitbéli öntudata és áldozatkészsége növelésére. Csak hogy én nem a felső tiszamelléki egyházmegyék különválásának vagyok barátja, hanem a délvidéki részekből és az erdélyi egyházkerület délnyugoti traktusából óhajtom szerveztetni az új egyházkerületet. Ezt annyival könnyebben keresztülvihetőnek tartom, mert a nagyenyedi Bethlen kollegiumban készen találja főiskoláját. Az erdélyi kerületből kívánnának a vajdahunyadi, gyulafehérvári, nagyenyedi, nagyszombati egyházmegyék, s a fogarasi, nagyenyedi, szászvárosi püspöki vizitáció alatt álló egyházak, a tiszántuliból csatlakoznának a békésbánsági nagy kiterjedésű egyházmegye külön traktossá szervezkedő gyülekezetei és a dél Biharból, Aradból álló nagyszalontai egyházmegye. — Meg vagyok győződve, hogy ily módon erős, életképes egyházkerület jön létre, amely a protestánsizmus és magyarság érdekeit azon az oláh vidéken hiven és áldásosan fogja munkálni.

— **Közelem.** Tévedések kikerülése végett kérjük a lapunknak szánt értesítéseket, cikkelyeket, a szerkesztőségnek címzett borítékban beküldeni.

— **Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő-társulat** f. hó 27-én délelőtt 11 órakor Debreczenben, a városháza nagy tanács termében tartja meg évi rendes közgyűlését, következő tárgysorozattal: 1. A számadás vizsgáló küldöttségének az 1895. évi számadásokra vonatkozó s külön borítékban közölt jelentése s erre vonatkozó intézkedés. 2. Halinay Kálmáné tarczali ártér birtokos reklamációja ártér megállapítás ellen. 3. A társulat igazgató választmányának, — *mely ugyanazon, 27-én délelőtt 9 órakor tartja ülését színház a városháza nagy termében* — a tárgysorozatban foglalt ügyekre vonatkozó előterjesztése s javaslatai. Az igazgató választmány által előzőleg megbeszélendő tárgysorozat 14 pontból áll, melyek a társulat belügyeire vonatkoznak. Végül szó lesz a millenniumi kiállításról, ezzel egy dobormű készítéséről, monografiáról, millenniumi fák ültetéséről és egyéb folyó ügyekről.

— **Zenédék az ezredéves kiállításban.** A debreczeni zenede választmánya Sesztina Lajos elnöke alatt vasárnap ülést tartott, melyen bemutatták a zenede által a millenniumi kiállításra felküldendő tárgyakat, még pedig a zenede évkönyveit, a zenede statisztikai táblázatát, az új épület tervrajzát, az épület fényképeit, a tanári testület arcképeit, a hangversenyek másorát s az évi értesítőket 1862-től 1895-ig stb. — Az évkönyvek, a statisztikai táblázatok, a műsorok remekbörkötésben vannak s a szép munka a „Csokonai nyomda és kiadó r.-t.”-nál készült. A zenede épületnek, valamint belső termeinek fényképei kék plüsché keretben vannak egybefoglalva. A sikerült fényképfelvételeket a széles körben igen megkedvelt fényképezés, Knébel készítette, míg a kép csinos kiállítása Zelinger Ede festő jó izlését dicseéri.

— **Blaha Lujza Debreczenben.** Vecsey Imre tanácsnoknak kedves, illatos levelet hozott ma reggel a posta. A nemzet csalogánya küldte. Azt izeni benne az ő kedves debreczeni közönségének, hogy igéretéhez képest e hónap 27-én vissza jön Debreczenbe s másnap vendégszerepelni fog a *debreczeni egyetem* javára. Blaha Lujza ezuttal ismét legjobb szerepeinek egyikében lép fel, a „Télen” című népszinműben.

— **A debreczeni csárda.** A kiállítás területén épült debreczeni csárdát már átadták a forgalomnak s az most is — jöllehet a kiállítás területére csak érdekeltet bocsátanak be, — kitűnő üzlet csinál. A kiállítás igazgatósága négy száz ezer ember ellátására kötött szerződést a csárda vállalkozóival: Berger Jenő és Szikszay Gyulával. Maga az igazgatóság belátva, hogy a csárda milyen népszerűségnek örvend, újabban a csárda mellett elterülő egész utcát átengedte a vállalkozóknak, a hol hosszú sátor emelnek s a kiállításra érkező tanuló ifjúságot a debreczeni csárdából látják el ebéddel. Szikszay Gyula és Berger Jenő a csárda ünnepélyes megnyitását e hó végén tartják meg. Erre az ünnepélyre megkívják köz- és társadalmi életünk kitűnőségeit, a helyi sajtó képviselőit és a kiállítás fő embereit.

— **Adó-statisztika.** Hajdúvármegye lakossága úgy látszik, meglehetősen pontos adófizető, a mennyiben az elmúlt hónapban *Szunyogh Sándor* királyi tanácsos, pénzügyigazgató kimutatása szerint szép summa pénz lett a kir. adóhivatalba különböző ezimen befizetve. A kimutatás szerint befolyt egyenes adóban 12213 frt 06 kr, hadmentességi díjban 181 frt 84 kr, bélyegjövédékben 20843 frt 56 kr, jog-

illetékben 9780 frt 47 kr, díjjövédékben 54704 frt és 42 krajczár, határvám jövédékben 5961 frt 51 kr és fogyasztási és italadó fejében 22189 frt 42 és fél kr.

— **Jóváhagyott közgyűlési határozat.** A belügyminiszter jóváhagyta azt a közgyűlési határozatot, amelyben a város közel 30000 frtot szavazott meg különféle millenniumi és kiállítási költségekre.

— **Anarchista Debreczenben.** Lám, lám, senki sem hitte volna, hogy Debreczenben anarchista is legyen; ezt a veszedelmes élő lényt azonban még se tessék komoly számba venni. Mert a mai napon bélyeg nélkül a második kerülethez intézett levelemből csak annyit tudhatunk meg, hogy az illető vagy tréfál, vagy örült. A történelmi hűség kedvéért reprodukáljuk a levelet szó szerint:

Tisztelettel a II. kerület alkapolitómásig Végig Gyula tekintetes urnak Helyben.

Tisztelem uraságodat, hogy legyen szerencsém találkozni, hogy egy kis cseresznyemagvat osztanék uraságodnak, a mejet kinem tudna köpni, ezután én is paragrafust diktálok revolveremből, mint anarkista szokott, ön háromszor tolonczolt ki engem és ezért kíváncsi vagyok önek s több ijen harapófogónak hűségöket meghálálni. Nevem

(olvashatlan aláírás.)

A rendőrség a csodabogár szerzőjét érélyesen nyomozza.

— **Hajdúmegye közegészségügye.** Dr. *Losonczy Almos* vármegyei főorvos a napokban készítette el s terjesztette a köz-igazgatási bizottsági ülés elé a vármegye mult havi egészségügyi állapotára vonatkozó jelentését, a mely rendkívül megnyugtató, amennyiben a nemrégiben még pusztító járványok most már teljesen megszűntek, mindenfelől aránylag kedvező jelentések érkeztek, mindezek dacára a születés és halálkozás közötti viszony nem arányos, amennyiben nagyon csekély a kettő közötti különbség a születések számának javára. A *hevenyfertőző kórok* közül és a *roncsoló toroklob* tizenhárom községben fordult elő, többé kevésbé veszedelmes alakban; a *kanyaró* hat, a *vörheny* kilencz és a *hasi-hagymáz* négy községben konstatáltatott. A *hólyagos himlő* csak rendkívül szörványosan fordult elő. A születések száma az elmúlt hónapban az egész vármegye területén 511-et tett ki, 11 gyermek pedig halva született. Ezzel szemben a halálzások száma 422 s így a szaporulatra csak 68 lélek esik.

— **A vármegye állategészségügye.** Tegnap terjesztette be *Ráczó Gyula* királyi tanácsos, alispán a vármegyei közigazgatásnak Hajdúvármegye mult havi állategészségügyére vonatkozó jelentését, a mely meglehetősen szomorú adatokat tartalmaz, a mennyiben a sertésvész a vármegye valamennyi városában csaknem minden községében erősen szedi áldozatait. A jelentés szerint a sertések között dühöngő e betegség eddig Földesen, Balmaz-Ujvárosban, Egyeken, Mike-Pércsen, Alsó-Józsán, Nádudvaron, Hafdu-Sámsonban, Hajdú-Böszörményben, Nánáson és Szoboszlón kapott fel járványszerűleg, a többi vészmentes községekben a forgalom miatt szintén korlátozva van. A *ragadó száj- és körömfájás*, a mely a mult hónap elején Balmaz-Ujvárosban fellépett, teljesen megszűnt. A *sertésvész* tovaterjedésének meggátlása céljából megszerezte a legmesszebb menő óvintézkedéseket.

— **Gyanus gyermek eltűnés.** Érdekes ügyben folytató most vizitációt a II. kerületi rendőrség. *Tóth Zsuzsanna* 22 éves szováti illetőségű cselédeányt a

rendőrség csavargásért elfogta. Kihallgatása alkalmával Tóth Zsuzsánna előadta, hogy 1893-ban a debreczeni közkezdésben egy ép, egészséges gyermeknek adott életet. A leány anyja bejött annak idején Szovátról s midőn Tóth Zsuzsi felépült, a gyermeket dajkaságba adták egy asszonynak, ki Sarkadinának nevezte magát. Az asszonynak a gyermekkel együtt azóta nyoma veszett. Az anya — mint állítja, — több ízben kereste gyermekét, de nem találta. A rendőrség a leány vallomása alapján a legerélyesebb vizsgálatot indította meg a gyermek előkerítésére. Különben Tóth Zsuzsi egész vallomása gyanús s a rendőrség nem sok hitelt ad neki. A megindított vizsgálat van hivatva kideríteni, hogy hová lett a gyermek.

— **Az esztalokok megalma.** A debreczeni asztalos és esztergályos mesterek kérelmezése a helybeli iparoskör által a debreczeni királyi törvényszék fogházában levő rabok munkája ellen megindított mozgalomról már részletesen beszámoltunk lapunkban. Az iparoskör megbízásából a királyi ügyészhez holnap deputáció megy, a mely a rabok által végzett kéz munka beszüntetését fogja kérelmezni. A küldöttség tagjai Dr. Király Ferencz országgyűlési képviselő, Bössler Richárd építész, Votassy Béla és Nagy Sándor lesznek.

— **A vonat csapat-gyakorlatok befejezése.** Lapunk egyik múlt heti számában megírtuk, hogy városunkban a 36. gyalogezred kiegészítve egy szekeres és egy tüzér szakaszal vonat csapat-gyakorlatokat tart Debreczenben. A gyakorlatok szombaton kezdődtek s tegnap az ezred Hadház felé ment menetgyakorlatban teljes vonat felszereléssel s egész a „Márton” tanyáig haladtak előre. A gyakorlatok utolsó napja ma van, a mikor Mike-Péresre ment ki reggeli öt órakor az ezred. Az ezreddel van Cénarclain de Grancy Emil ezredes dandárparancsnok is. Valamennyi fővárosi lap téves információk alapján olyan hírt hozott, hogy a vonatcsapat gyakorlatok már befejezést nyertek s a dandárparancsok elismeréssel nyilatkozott a gyakorlatok sikere felett.

— **A tiszántuli egyházkerület a milleniumon.** Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter a mai napon meghívta a tiszántuli evangélikus református egyházkerületet a május hónap 2-án tartandó kiállítási megnyitási ünnepélyre. Az egyházkerület képviselőjében Kiss Áron püspök és Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző mennek fel a megnyitásra.

— **Gyógytorna-cursus.** A debreczeni tornaegyletnek kitűnően, czélszerűen berendezett helyiségében május elsején gyógytorna-cursus nyílik meg vérszegény, rosszszulfejlett, görbe testtartású gyermekek számára. Leányok, elsejétől kezdve naponként délután fél 6 órától fél 7-ig gyakorolnak, fiúk, később meghatározandó időben. A humanus intézmény szegény gyermekeknek is hozzáférhetővé teszi a gyógytornaszatot, amennyiben ha azok szegénységi bizonyítvánnyal jelentkeznek, ingyen kezelhetnek. — Jelentkezést elfogad dr. Siehermann Adolf egyleti orvos és az — elnökség.

— **Sajtóhíra.** Lapunk tegnapi számában, melyben a városi bál felülfizetéseit nyugtattuk, a szedőszekrény pajkos démona okvetlenkedése folytán kimaradt Vecsey Imréné urnó nove, ki szintén felülfizetett 25 forintot.

— **A vörös-kereszt-egylet közgyűlése.** A hajdunégyesi vörös-kereszt egylet választmányja a fiók-egylet közgyűlésének határidejét folyó hó 27-én, hétfőn délután négy órára, a vármegyeháza nagy tanácstermébe tüzték ki.

— **Képes levelezőlapok.** Az ezredéves országos kiállítás alkalmából a magyar posta

benyomott 2 kros, illetve 5 kros (5 kros levelezőlap a nemzetközi forgalom számára) levéljeggyel felszerelt és az írásbeli közleményre szánt oldalon képekkel ellátott levelezőlapokat bocsát forgalomba, a melyek f. évi április hó végével, a benyomott postai értékjegy árához képest 2, illetve 5 krért, minden kir. posta- (távirda-) hivatalnál és postai értékcsikkárudában beszerezhetők lesznek. A forgalomba bocsátandó levelezőlapok harminczkettőféle képpel vannak ellátva. A képek részint az ezredéves országos kiállításból, részint a magyar történetből vétettek, részint pedig a magyar korona államterületének egyes tájképeit tüntetik fel.

— **Honvédegyetli közgyűlés.** A helybeli 1848—49-es honvédek f. évi április hó 19-én a városháza nagy tanácstermében délután 3 órakor tartandó közgyűlésre meghívotnak. **Tárgy:** Elnöki jelentés a múlt 1895-dik év szeptember 24-én az országos központi honvédegyetlén végbement határozatokról s azoknak a nagymélt. m. kir. miniszterelnökséghez való beterjesztéséről való értesítés. Továbbá: az egylet pénzügyi viszonyairól való elszámolás, valamint esetleges indítványok és határozatok elintézése. Az elnökség.

— **Wekerle és a kártya.** A kártya-ügyekből kifolyólag tudvalevő, hogy dr. Wekerle Sándor, az Országos kaszinó elnöke, legjobban sürgöti a házard-játékoknak az Országos kaszinó helyiségeiből való kiküszöbölését. Sokan ellenzik dr. Wekerle indítványát, már csak azért is, mert azt fölöslegesnek és időszerütlennek tartják immár. De leginkább azért is, mert az Országos kaszinó jövedelme ezáltal nagyban csökkenni fog. A kaszinó tagjainak nagy többsége ellenzi tehát az indítványt, de Wekerle erősen ragaszkodik ahhoz és alkalmasint formális kabinetkérdést fog felvetni. Ez esetben Wekerle-nek másodsor lesz kellemetlensége a kártyajátékból kifolyólag. Az első eset ugyanis akkor merült fel, midőn öt pénzügyminiszterre neveztek ki. Az időben ugyanis Wekerle, mint ujonnan kinevezett miniszter Bécsbe volt utazandó, hogy ő Felsége előtt az esküt letegye. Társaságában ekkor többek közt Tisza Kálmán akkori miniszterelnök is volt, ki utközben tarok-kártyát vett elő és Wekerlét partner gyanánt tekintvén, neki is kártyákat osztott. Dr. Wekerle ezeket visszatolta azon megjegyzéssel, hogy ő nem tud tarokkozni és egyáltalában nem ért semmiféle kártyajátékhoz, mire az akkori miniszterelnök tréfásan jegyezte meg: „Ha azt tudtam volna, hogy te nem tudsz kártyázni, ugy nem hoztam volna javaslatba miniszterre való kinevezésedet.” Az együtt volt társaság jóízűt nevetett, de dicsérettel emlékezett meg mindig arról, hogy Magyarország zseniális pénzügyminisztere nem hódolt soha a kártyajátéknak, hanem minden gondját az ország financiális ügyeinek rendezésére fordította. A véletlen egy különös ironiája, hogy épen azon kaszinó elnöke egyáltalán nem ért a kártyázáshoz, melyben a kártyajáték oly nagy mértékben járja. Az országos kaszinó különben f. évi április hó 26-án, vasárnap délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok meghívotnak.

— **A csapó-kerti iskola.** A csapó-kerti elemi iskola építésének költségvetését Stahl Géza főmérnök holnap nyújtja be a tanácshoz. Az iskolaépítés 12500 forintba kerül s az épület két tanterem és két tanítói lakból fog állani. Az építkezéshez legközelebb hozzá fognak, hogy az új iskolai évben már ott is megkezdhesék a tanítást.

x **Egy egészen ujonnan épült 2 szoba, ebédlő, konyha és szép verandából álló nyári lak** a gőzmalom háta mögötti Sesta-ujkert közös útján 940 □ öl szállóval eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A német császári család Bécsben.

Budapest, április 14. Bécsből távirják: A német császári család ma megérkezett Bécsbe. Az uralkodók a pályaudvaron négyszer megcsókolták egymást. — Királyunk aztán kézesókkal üdvözölte a német császárnét, míg a német császár fiai, kik tengerész ruhában voltak, levéve siphájukat a király kezét csókolták meg. A burgban az udvari, állami méltóságokat bemutatták a császárnak. Az állami méltóságok élén báró Bánffy miniszterelnököt és báró Jósika Samu király személye körüli minisztert. Vilmos császár a magyar miniszterelnököt következőkép szólította meg: Ugyebár, még nem láttam excellenciát? mire Bánffy válaszolt. — Még nem részesültem abban a szerencsében, hogy felségednek bemutatattak volna. A császár aztán Jósika miniszterrel tárgyalgott.

A t. Názból.

Budapest, apr. 14. A földmivelésügyi vita mai folyamán Papp Elek és Sima a Tiszaszabályozást protegálták. Darányi kijelentette, hogy szívesen támogat minden érdeket, ha a közügy úgy kívánja, de a közügy ellenére egy érdekeltiséget támogatnia lehetetlen; még ha a Tiszavidék is az, a melyért pedig ő maga is lelkesedik. Azután apró felszólalások következtek. Sima, Ugron Gábor a halászatot, Szalay Imre a bortermelést ajánlotta figyelembe. Péchy a sertésvészre hívta fel a figyelmet, míg az ülés vége felé Ugron a telepítések tételével hevesen kifakadt a hitbizomány ellen, mely elavult magyar intézmény s a melynek átka erősen táplálja a szocializmust is.

Irodalom — művészet.

„Korhadt oszlopok” a czime Tábori Róbert új regényének, mely az Egyetemes Regénytár vörös lobogója alatt jelent meg immár második kiadásban. Igazán nem csodálni való, hogy ennek a páratlan szorgalmu, nagy tudásu és becses tehetségű írónak annyira szeretik minden dolgát: oly érdekesen tudja beállítani az alakjait, annyi szálból és mégis oly világosan fűzi meséjét és olyan frappáns, meglepő helyzeteket keres ki, hogy élvezet és izgalom egyszerre. Különösen az utóbbi tulajdonsága nyomja rá bélyegét ennek a regénynek két részére, mindegyik egy olyan szituációval végződik, mindha drámát látnánk a színpadon, s nem regényben olvasnók. A korhadt oszlopok alatt a vármegyét kell érteni; ez a tendenciája a regénynek, a mely ezzel és oláh-magyar milieujével aktuális is. Csupa olyan tulajdonság, a melyért érdemes megvenni és elolvasni a Singer és Wolfner könyvkereskedésében 50 krajczárért kapható könyvet.

Zenélő Magyarország. Ma már elvitázhatlan és elismert tény, hogy a legújabb magyar dalok s a legszebb letételű népdalok a „Zenélő Magyarország”-ban jelennek meg. E pompásan szerkesztett s mesés olesó zongora zenemű folyóirat április eisei VII. száma ismét 2 remek szép magyar dalt hoz a javából. I. „Megy a juhász”. II. „Barna lányka” cziműeket. E szám még tartalmazza III. Rubinstein A. classikus szép „Melodiáját”. IV. D'Amant Leó „Álom” műdalát s végre V. Juan Ch. „A forrás tündére” bájos polka mazurkáját. Ennyi szép zenemű 20 krért, mert a „Zenélő Magyarország”-ból évnegyedenként hat hasonló gazdag tartalmu füzetet

kap a megrendelő 1 frt előfizetésért. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Bpest, VI. Csengery-utca 82. sz. a. Mutatványszámot bárkinek készséggel küldenek.

Szereplők Jankó Jánosnak. Arra a férfinak, a ki páratlan humorisztikus rajzaival negyven éven át derítette föl a nemzetet: a legmagyarabb festő-művészre ráborult a sár éjszakája. A Borsszem Jankó s ölezlaptársai Bolond Istók és Üstökös, melyeket hosszú éveken át gazdagított s ékesített az ő mesteri tollának munkáival, bizalommal fordulnak mindazokhoz, a kiket nagy művészetével és aranyos humorával annyiszor megvigasztalt. Járuljanak hozzá, hogy sirja felett méltó emlék hirdesse nevét. Hálával fogadtatik a legeseblyebb adakozás is, melyet a Budapest-Belvárosi Takarékpénztár igazgatóságához (Koronaherceg-utca) kérünk beküldeni. Az egyes kimutatások a „Borsszem Jankó”-ban jelennek meg.

Színház.

(P.) Tegnap *Hentallerné* Pauli Mariska urnő 3-ik felléptétől „Lili” került színre szép számu közönség előtt.

A kedves művész „Lili” szerepében ragadta el a közönséget bájos alakításával. Valóban olyan élvezetet szerzett, melyet sokáig nem fogunk feledni. Majd minden dalát meg kellett ismételnie, úgy, hogy e miatt az előadás 1/2 11 órakor ért véget. Kiválóan szép volt a „Lili keringő” és a mit ezután énekelt: az „Oh női szív” kezdésű „Gárdista” keringő. Az ismétlés után is hosszan tartó taps hangzott fel a hálás közönség részéről.

Szép, tiszta esengésű hang ez, minden erőltetés nélkül. Éneke oly precíz, oly tökéletes, hogy az a hangfutamoknál s a staccatóknál szinte bámulatos.

Elragadó volt a 3-ik felvonás kettős szerepében. Minden jelenése után tapsolták és lámpák elé hívták.

Haday (Plenhard) csak úgy véletlenül esepent bele e szerepbe. Tiszay Dezső az előadás előtt rosszul lett s *Haday* hirtelen átvette tőle és megjátszotta azt becsületesen, kifogástalanul. Mindenesetre megérdemli az elismerést, még akkor is, ha már játszott valamikor e szerepet, mert próba nélkül, pláne vendégművésznővel, nem kicsi dolog egy ilyen nagy routint igénylő szerepet így eljátszani.

Könyves Jenő (Batalaire) finom diszertióval játszott s igen előkelő alakítást mutatott be.

Iff. Német (Hippothese) betartotta a diszertió kellő határait, nem esett túlzásba, pedig erre sok alkalom kínálkozott ebben az örökké élő vén kalandvadász szerepében. Jobb mint *Krémer* volt, mert nem játszott a karzatnak.

Kissné (Bouzoincourtne), *Sándor* Emil (Bouzoincourt), *Szatmáry* (René) jók voltak valamint igen ügyes szobaleány volt *Kápolnay* (Viktorine). Kár, hogy annyira szerelmes abba a borzos frizurába, mely még a színpadon is visszatetsző s épen nem válik előnyére.

Ma este a vendégművésznő negyedik felléptétől: „*Holtomiglan*” kerül színre.

Szépség és szellem.

Debreczen, április 14.

A nőt a férfi előtt semmi sem teszi oly vonzóvá, mint a szépség. Nem igaz a régi angol modás: „beauty is only skindeep” (a szépség csak felületes dolog); a szépség a férfi szemében átalakítja a nő egész valóját s eltakarja előtte minden hibáját, minden fogyatékosságát. Hiába papolnak ez ellen a moralisták. Az élet mellette bizonyít s aki nyitva tartja szemeit, láthatja, hogy a férfi

nem büvöli el nejeinek egy tulajdonsága sem annyira, mint szépsége. Mit törődik ő azzal, tud-e az asszony valamit a legújabb felfedezésekről, van-e sejtelve az élet nagy problémáiról, ha a természet külső bájjakkal bőven felruházta! Hadd rontsa el a szakácsnő az ételt, hadd szaladgáljanak a gyermekek felügyelet nélkül, hadd rabolják ki a szép kezek a férj tárczáját, néha még becsületét is — a férj mindenből mit sem vesz észre boldog vakságában, csak az a „skin deep” szépség tökéletes legyen!

A szép asszonyok férjét az ur isten par excellence elnézőnek teremtette. Házsártoskodó férjekről is csak a kevésbé szép asszonyok szoktak panaszkodni. S a rutak — azok többnyire férj hiányában szenvednek, ha csak a télekkönyv le nem nyomja a mérleg másik sárpenyőjét. Ellenben ha egy szép leányból vén leány lesz, biztosra vehetjük, hogy az a saját akaratóból történt.

És a szellemes nők? Bizony a házassági chance-ok horoszkopja nem sok kecségetőt mutat rájuk nézve. Ritka az olyan férfi, ki az okost keresse, még ritkább az olyan, a ki a szellemes nőkért rajong s még az ilyenek is csak a legritkább esetben szeretnek bele a nagy szellemi tulajdonokkal felruházott nőkhöz, ha csak a szellemhez szépség is nem szegődött — s ez az összetétel nem épen gyakori.

Tény az, hogy a férfi szeret „ur lenni a háznál” amit bájosan érhet el s bájosan képzelhet magáról, ha neje szellemi fölényével tudatosan vagy öntudatlanul kormányozza. Rendkívül szellemes vagy geniális férfiak megengedhetnek ugyan magoknak a szellemes feleség fényűzését, de csodálatosképen ezeket is jobban vonzza a női szépség minden más tulajdonnal.

S ha már a szellemességnek nincs nagy kelendőse, a tudákoság meg épen visszatartó a férfiak előtt. Sőt ezt a típuszt magok a nők sem kedvelik. A tudákos nő fárasztó és nevetséges; — teljesen megbocsáthatatlan hibák ezek úgy a társaságban, mint a házasságban.

A szellemes férfi és nő sohasem válik környezetének terhére s a legritkább esetben fiogtatja fölényét. A szellemesség hatalom, erő, s mint ilyen, mindig megtartja az önmérséklet határát. Beéri egy odavetett szóval, egy aperceuvel, s azzal, hogy rég megunt dolgokat hirtelen új oldalról mutat be a társaságnak s aztán gyorsan átszökel más tárgyakra. De nem így a tudákos (férfi vagy nő egyaránt!) aki a legbájosabb boudoir Louis Quinze asztalkáját is képes a legunalmasabb kadhedrává átváltoztatni s az unalom olyan feneketlen kátyuját viszi magával a szalonokba, melyben a legnagyobb szellemek is megfeneklenének.

Nem is csodáljuk, ha a férfiak kerülnek a bas bleu-ke, kikben nagyon ritkán találják meg a nőiest, a vonzót. Van abban valami természetellenes, ha a köznapi társalgás közepette a nő egyszer elkezd teljesen elvont és kevéssé ismert dolgokról dissertálni. A férfi ösztönszerűleg megérzi a kék harisnyát, s tudja hogy annak viselője nem szokott gyöngéd, bájos, nőies lenni, pedig ezek azok a tulajdonságok, melyek a szépséghez legközebb állanak.

Az okos nő inkább tarthatna igényt a férfiak nagybecsülésére, mert a ház belső kormányzata ilyen feleség mellett jó kézbe van. S az anyák eleget is intik fiaikat, hogy csak jó háziasszonyt, okos feleséget, gondos anyát keressenek a jövődébélben. De mi haszna? A sok bölcs tanács, anyai figyelmztetés mind szétröppen a levegőben

buborékká válik az első tüzes szempár, fehérítő fogsor hatása alatt. A szerelem csodálatos vegybomlást idéz elő a férfiui agyvelőben s ennek következtében jónak, kifogástalannak látják azt, a mi szép.

Venus leverte egykor Minervát. Laveri ma is. A régi mythos igaz marad minden korban, minden népnél. A szellem hiába küzd a szépséggel. S a megfejtés talán nem is oly nehéz? Gondoljunk csak a szépség legigazabb epithetonjára. Nem azt állítják-e róla, hogy „észbontó”? Nos, aki esztét veszítette egy-egy csábos arcz láttára, mit törődik az többé okossággal, szellemmel?!

Székra.

CSARNOK.

Tubarózsa.

A „Debreczeni Ellenőr” részére

Irta: Sz. Buday Etel.

(Folytatás.)

E kiméletes feleletre az ifju arca visszanyerte ragyogó színét s meghatva, lélekben felmagasztosulva, oda mutatott, hol a láthatárt megvilágítja az alátünő nap bíboros fénye, hol a lég rózsáslila színben terült el és halk remegő hangon mondá:

— Miként onnét fel nem kelhet soha a letünő nap, úgy nem fogok én soha többé oly helyzetbe jutni, mint a hogy ma látott, ha tudom, hogy javulásom szívesen veszi és jövőben érdemesnek tart társaságában elfogadni.

— Javulását, mint önmagát kifejezte, szívesen fogom venni s ha betartja, úgy jó barátok is leszünk.

— Igazán! — kiáltott Bodnár leplezetlen örömmel, mintha rendkívüli nagy kegyben részesült volna. — Hát valóban örvendeni fog, ha én rendes emberré leszek... ha... ha... hogy is mondjam, ha én helyes életet folytatok.

Mert hát el nem tagadhatom, hogy mindig kifogástalan viselkedtem volna. De ígérem! hogy ezután nem lesz senkinek sem reám panasz. Isten hozzadot mondok, bor márnak, a jó pajtásoknak, muzsika szónak, a dinum-dánumnak, még a vig leányok csábító mosolyának is.

Margit idegenül, hirtelen elhülve tekintett rá:

— Ne nézzen rám oly fagyosan kedves Margit kisasszony, mert a lelkem hal meg tőle... De az úgy van, hogy nem minden lány olyan szolid galamb, mint magácska, hanem vannak olyanok is, kik sátánul béleltek. Nahát, ezentul az ilyeneket fogom kerülni!...

És az ifju javulást ígért az első találkozásra a leánynak, anélkül, hogy az azt kívánta volna. A leány meg elfogadta ígértét, mint ha az őt joggal illette volna.

És e kölcsönös hangtalan megállapodás közel hozta őket egymáshoz. A leánynak tetszett, hogy az ő befolyása egy lényt ment meg az elzüléstől, az ifjuban meg minden veleszületett jó és nemes tulajdonai előtérbe jutottak e barátság élvezete által.

Azontul csapszéküket, dorbézolást kerülve, mint hü árnya kíséerte Bodnár Jani a szép tubarózst és a szerelem varázshatalma megneemesítette a még romlatlan, de kicsapongásokra hajlandó ifju kedélyét. Szerelme volt hitvallása. Szerelme foglalta magába életét s anélkül, hogy meg merte volna vallani érzelmét, szerette a kis tubarózst imádásig, mintha égből alászállott angyal slett volna.

Margit is úgy hozza szokott, hogy már nem látta a szokott időben ablaka alatt elmenni, vagy rendes sétáiban úgy véletlenül nem került útjában, már hiját érezte.

Maga sem tudta mi vonzotta ahoz a nagy kamaszhoz, kinek még a bajusza sem nőtt ki teljesen. Kit nem a legajánlatosabban ösmert, ki még férfinak sem volt mondható. Kinek tartós javulásában bizni sem lehetett. De mikor oly szent áhitattal, szeliden, bizalmat keltően tudott mélységes tekintetű szemével nézni szeméibe, hogy minden kétely, idegesség elszállt szívéből és meghitt pájtási viszony fejlődött ki közöttük, mit nem is igyekeztek mások előtt rejtegetni.

Ezért a falu népe nyelvére vette a kis tubarózsát. Leselkedő szemek kísérték figyelmével sétájokban. Ma az óvoda udvarán, a hársak alatt ülve, elmélyetten beszélgettek, az öreg harangozó a toronyból leste őket, kapu előtt elmenők is kíváncsian pislogtak be, még az átelleni vén kovács is, az irigységtől elkapatva, annál szilajabban verte az izzó vasat, hogy csak úgy sziporkáltak a tüzes szikrák; ha az az ablakon át beszélgetve látta őket, amiért az idő elmúlt tőle a szerelmeskedésre és deres fejével nem hódított már leányokat.

Ármány, irigység környezte őket. Csak hogy ők nem tudtak épen semmit róla, gyanutlan ártatlanságokban. Kik nem vétkeznek, azok a vétek árnyától sem félnek.

Minden tartózkodás nélkül jöttek-mentek együtt s ez a Bodnár anyját bántotta. Félt, hogy fia nagyon is bele szerelmesedik a kis tubarózsába, már pedig ő nem óhajtott egyetlen fiának, minden vagyona örökösének, egy szegény jött-ment óvónót feleségül.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

* **Vasuti bérletjegyek.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint f. é. április hó 15-től kezdve a magy. kir. államvasutak összes saját vonalain és a folyó év végeig érvényes bérletjegyek fognak kiadni. Eze jegyek árai az I. oszt. 450 frt, II. oszt. 300 frt, III. oszt. 170 frt és ezen kívül még 1 frtnyi kiállítási illeték. Ezen bérletjegy valamennyi személyszállító vonatra, az expressz és luxus vonalakon azonban csak az ez iránt fennálló díj szabás szerinti pótdíj ráfizetése mellett érvényesek. A bérletjegyek a magy. kir. államvasutak titkárságában Budapest, Andrassy-ut 75. fognak kiadni, hol ily jegyek már f. é. április 10-től kezdve megválthatók, illetve a pénz előleges beküldése mellett megrendelhetők. A bérletjegy megrendelése alkalmával azon személy látogatójegy nagyságú fényképezett arc képe átszolgáltatandó, ki részére a bérletjegy kiállítandó lesz. Irásbeli megrendeléseknél a a jegyért járó összeg bérmentve a kir. államvasutak budapesti főpénztárához küldendők.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1896. április 14-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.—	122.50
„ vasuti beruházási köt. 4%.	123.25	—	124.25
„ koronajárdék 4%.	—	99.10	99.60
„ regále vált. köt. 4%.	100.25	—	101.25
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.—	122.50
Egységes állam kötvény 4%.	101.—	—	101.50
Tisza-szeg. 4%-os nyeres.-sors	141.—	—	143.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	394.—	394.50
Osztrák hitelbank részvény	—	363.30	363.50
Magyaripar- és keresk. bank. r.	106.—	—	106.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogbank 4%-ossorsj.	123.50	124.50
3-os	106.75	107.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.75	11.25
Osztrák	—	18.25
Olasz	—	12.—
Bazilika sorsjegy	—	7.—
Jó-sziv	—	3.15

Pénzmozgások:

Cs. és kir. arany	—	—	5.64	5.72
20 márkás arany	—	—	11.77	11.82
20 frankos arany	—	—	9.53	9.57
1 Sovereigns	—	—	12.05	12.09

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, április 13.

Buzát ma gyengén kínáltak, a kereslet korlátozott volt. Elkelt csendes irányzat mellett 20,000 métermázsa változatlan áron.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom, változatlan árak mellett.

Eladások:

Buza: Tiszav. : 200 mm. 85.5 kg.	7.31
100 mm. 81 kg.	7.10
81 kg. 7.30	600 mm. 81 kg. 7.70
100 mm. 81 kg.	7.30
100 mm. 81 kg.	7.30
100 mm. 81 kg.	7.22 és fél frt.
100 mm. 80.5 kg.	7.27 és fél frt.
80.5 kg.	7.22 és fél frt.

Rozs: 6.30—6.40

Zab: 6.32—6.50.

Határidő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt gyenge forgalom mellett.

Zárlat 1 óra:

Buza szept.-októberre	1896	6.98—7.00
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.74—6.76
„ máj.-júniusra	1896	6.78—6.79
Rozs tavaszra	1896	6.48—6.50
„ szept.-okt.-ra	1896	5.79—5.81
Tengeri máj.-jun.-ra	1896	3.96—3.97
„ jul.-aug.-ra	1896	5.16—5.17
Zab márcz.-ápr.	1896	6.33—6.35
„ szept.-okt.	1896	5.65—67
Répcze aug.-szept.	1896	10.45—10.55

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

Buza márcz.-ápr.-ra	1896	6.75—6.76
Rozs márcz.-ápr.-ra	1896	6.48—6.50
Zab márcz.-ápr.-ra	1896	6.33—6.34
Tengeri máj.-június-ra	1896	3.97—3.98
Répcze aug.-szeptre	1896	10.50—10.55

Sertés piac.

Budapest, április 13.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 48 krtól 50 krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 47 krtól 50 krig. **II. Magyar szedett:** Nehéz (páronkint 80 klgron felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyu) 44 krtól 45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám 1896. évi április hó 10. napján volt készletben 12027 darab. 1896. évi április hó 11—12. napján felhajtattott — darab 1896. április hó — napján elszállított 354 db. 1896. évi április hó 13-ik napjára maradt készletben 11673 db. Hizott sertés-forgalom változatlan.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

— Ápril 8-tól ápril 11-ig. —

1. Bihari József és neje Zvolenszky Vilma veszik Vitárius Bénéjmin és Raeka Karolinától ezeknek 2405 sorszámu házukat 9000 frt vételárért.

2. Kerek Bálint és neje Süyöltös Eszter veszik Halász Mihály és neje Garai Juliánától ezeknek csapó-kerti 9390 □-öl területű szőlőföldjüket a rajta levő épületekkel együtt 1050 frt vételárért.

3. Kadasdi János veszi Gáll Jázsefné szül. Kaffor Ferencztől ennek elepi tanya birtokát 7000 frtért.

4. Ménes István veszi Ménes Andrásról ennek 1129 sz. a. házas telkét ajándékozás czimén 5000 frt becsértékben.

5. Beke László veszi öz. Cséke Lajosné szül. Farkas Klárától ennek 1013 és 986 sz. tjkvben foglalt házas telküket a rajta lévő épületekkel 50000 frt vételárért.

6. Debreczeni Lajos és neje Kuczik Erzsébet veszik Kuncz Juliánna férj. Csontos Olivernétől ennek tóczós-kerti szőlőjét 1500 frt vételárért.

7. Major András veszi Jakab János és neje Labomer Juliánától ezeknek ujosztásu szántóföldjüket 50 frt vételárért.

8. Kunkli Juliánna Zabos Adámné veszi Zabos Adámtól ennek 7544. sz. tjkvben foglalt ingatlanának fele részét ajándékozás czimén 550 frt becsértékben.

9. öz. Kis Jánosné Fejértői Erzsébet veszi Tóth Sándor és nejétől ennek homok-kerti szőlőjét 300 frtért.

10. Kis Mihály és neje veszik Kis András és nejétől ezeknek ujosztásu szántóföldjüket 750 frtért.

11. Gacsárdi Mihály és neje veszik Nyöste István és nejétől ezeknek új-kerti szőlőjüket 1400 frtért.

12. Ökrös István és neje veszik ifj. Diószegi János és társaitól ezeknek 421 sz. a. házukat 5800 frtért.

13. Szász János és neje veszik Csóka Imrétől ennek csapó-kerti szőlőjét 800 frt vételárért.

14. Debreczeni szőlő- és bortermelő szövetkezet bej. cég veszi Szekeres Andrásról ennek 9 hold 70 □-öl területű ujosztásu szántóföldjét 904 frt 34 kr. vételárért.

15. Kovács Ferencz veszi öz. Tóth Mihályné Tóth Sárától ennek a debreczeni 3341 és 6114 sz. tjkvben foglalt ingatlanainak öt megillető fele részét 2500 frt és 300 frt vételárért.

16. Straticlik Ferencz és neje Schnster Czeczilia eladnak a debreczeni 3690 tjkvben foglalt ingatlanaiából 424 □-öl területet Kabona Gábor és nejének 636 frtért ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanból 207 □-ölet öz. Várad Mihálynénak 310 frt 50 krért, az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanaiából 207 □-öl területet Várad Mihálynénak 310 frt 50 krért — az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanaiából 207 □-ölet öz. Csebe Istvánnak 310 frt 50 krért, az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanaiából 207 □-ölet Várad István és nejének 310 frt 50 krt az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanaiából 414 □-ölet 621 frtért, — Faragó Sándornak, — az ugyanazon tjkvben foglalt ingatlanaiából 309 □-ölet Zong Lajos és neje 450 frtért.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 150. sz. Páros bérlet 150. sz.

Kedden, 1896. április hó 14-én:

Hentallerné Pauli Mariska urnő bucsufellépte.

Holtomiglan.

Enekes szimű 4 felvonásban. Irta: Ruttkai György. Zenéjét szerzette: Konti József. (Rendező: Hevessy.)

Szerdán, 1896. április hó 15-én, páratlan bérletben itt először:

Honthy háza.

Herczeg legújabb sziműve.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Női divatkelmék

Barégo, luster, mohair stb.

fekete és színes

selymek,

Napernyők 317 0-14

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai cégénél

Debreczen, Rózsatér.

Jövedelmező

finom élelmiszer üzlet, ital poharazással feltűnő sarok-helyen, mely egy nő által is könnyen vezethető, pár száz forinttal átvehető, vagy bérbe adó.

351-1-1

Tóth Béla

gyógyszertára.

Debreczenben.

A leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

sósorszesz

kapható Debreczenben minden fűszer-üzletben valamint gyógyszerárúban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr. nagy üvegnek 90 krajozár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik. 302 52-15

Mosóárúk!

A hírneves cosmanosi gyárból:

ssintartó Voile-ok, Indish foulard, Atlas Satin, Piquet

Zepfirek

Szerbóvássnak, à jour kelmék; hazai gyártmányu

Csalán-szövet métere

12 krajczár.

Székely varrottas

nagy választékban és olcsón kaphatók

Szabó Lajos fiai

cégénél

317 0-19

Debreczen, Rózsatér.

Meghívás.

A „Csokonai“ nyomda és kiadó részvény-társaság III. évi rendes közgyűlését

1896. évi április hó 30-án délután 3 órakor Debreczenben, a Kereskedelmi Akadémia nagytermében tartja meg,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak, azzal, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeik alapján igazolványaikat a közgyűlés előtt legalább egy nappal a társulat irodájában átveszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése a lefolyt 1895. évi üzletről.
  2. Határozathozatal a múlt évi eredményre és az igazgatóság e tárgyban indítványára vonatkozólag.
  3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása, vagy megtagadása feletti határozat.
  4. Az igazgatóság évi díjazásának megállapítása három évre.
  5. Öt igazgatósági tag választása három évre.
- Debreczenben, 1896. évi április 17-iki ülésből.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése nyolcz nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában megtekinthető.

Meghívás.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár f. é. április 19-én d. e. 10 órakor

Hajdumegye székházának nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

- Az igazgatóság pénztári jelentése és a számadások előterjesztése. A felügyelő bizottság jelentése s a felmentvény iránti határozat. Az igazgatóság kiegészítése. Választott bíróság megválasztása. Felügyelő bizottság megválasztása. — Indítványok.
- Debreczen, 1896. április 5.

Az igazgatóság.

Félszázad óta

kitűnőnek elismert

Arany érem Dr. Sichulsky-féle Érdem érem
Pécs 1888. Temesvár 1889.

Arczenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépitő szer.

Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arcra láthatatlanul tapadva annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legegészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűsződésük eltávolítására s megóvására, mely által egyúttal a foghúsra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillet szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak fri-s, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. — Debreczenben: Róthschnek V. Emil gyógyszerárúban

327-20-7

350 1-1